

عنوان مقاله:

تصحیح ابیاتی از مثنوی سلسله الذهب جامی

محل انتشار:

دوفصلنامه پژوهش های ایرانشناسی، دوره 13، شماره 1 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسنده:

حسینعلی رحیمی - گروه فرهنگ نویسی / فرهنگستان زبان و ادب فارسی

خلاصه مقاله:

مهم ترین اثر جامی، شاعر و عارف نامدار قرن نهم هجری قمری هفت اورنگ است که شامل هفت مثنوی سلسله الذهب، سلامان و ایسال، تحفه الاحرار، سیحه الابرار، یوسف و زلیخا، لیلی و مجنون و خردنامه اسکندری است. سلسله الذهب در بحر خفیف سروده شده و موضوع آن مباحث عالی عرفانی و اخلاقی است. جامی این مثنوی را در سه دفتر و به شیوه حدیقه الحقیقه سنایی و جام جم اوحدی سروده است. سلسله الذهب تا کنون چند بار منتشر شده است که از میان آن ها دو چاپ مرتضی مدرس گیلانی و موسسه میراث مکتوب بیشتر از بقیه در دسترس و محل مراجعه محققان است. در این دو چاپ، به رغم تلاش های درخور تقدیر مصححان و استفاده آن ها از نسخه های متعدد هفت اورنگ، شوربختانه هنوز با تصحیحی منقح از این اثر روبه رو نیستیم و بدخوانی های فراوانی در این چاپ ها دیده می شود. هر دو چاپ در تشخیص و ضبط صورت درست متن اشکالاتی دارند. در این نوشتار ضبط تعدادی از ابیات که در هر دو چاپ اشکال دارد بررسی و تصحیح شده است. متن و شماره بیت و صفحه براساس تصحیح موسسه میراث مکتوب ارائه و با منابع دیگر مقابله شده است. این منابع شامل چاپ مرتضی مدرس گیلانی، مقاله ای از هادی خدیور و چندین دست نویس کهن سلسله الذهب جامی است. گرچه به خطاهایی از هر دو چاپ مدرس گیلانی و میراث مکتوب اشاره شده است اما در بخش اصلی مقاله بیت هایی انتخاب شد که هم در چاپ مدرس و هم در تصحیح میراث مکتوب نادرست است و هادی خدیور هم یا در مقاله نیاورده و یا صورت صحیحی را ارائه نکرده است. اگر صورت صحیح در یکی از این سه منبع وجود داشت به آن نپرداختیم مگر در موارد خاصی که ضرورتی وجود داشت. در تصحیح این ابیات هم نکات نسخه شناختی و هم تناسب های معنایی، سبکی، زبانی و متن شناختی جامی لحاظ شده است.

کلمات کلیدی:

جامی، هفت اورنگ، سلسله الذهب، شعر قرن نهم، تصحیح متن

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1696164>

